

EFFECTENONDERZOEK EHS
VERLENGDE NOORDLAAN
TE ODILIAPEEL
GEMEENTE UDEN

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

EFFECTENONDERZOEK EHS

Verlengde Noordlaan te Odiliapeel in de gemeente Uden

Opdrachtgever	Gemeente Uden Postbus 83 5400 AB Uden
Project	UDE.SPA.EHS
Rapportnummer	15084024
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	29 oktober 2015
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. M. Koen
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Drs. B.G.W. Aarts
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Ligging en huidig gebruik van het plangebied	2
	2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied	4
3	RESULTATEN EHS EFFECTENONDERZOEK	5
	3.1 Ligging ten opzicht van de EHS	5
	3.2 Beschermingsregime van de EHS	6
	3.3 Effectenonderzoek EHS	7
4	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	14

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van SPA ingenieurs opdracht gekregen voor het uitvoeren van een effectenonderzoek EHS ten behoeve van de realisatie van de nieuwe verbindingsweg tussen de N264 (Nieuwedijk) en de bestaande Noordlaan te Odiliapeel in de gemeente Uden.

In de provincie Noord-Brabant is de bescherming van de (P)EHS opgenomen in het Verordening Ruimte (2014). De EHS in de provincie Noord-Brabant bestaat uit de door het Rijk in de Nota Ruimte aangewezen EHS en door de provincie toegevoegde gebieden (P)EHS, die niet onder de definitie van de EHS volgens de Nota Ruimte vallen.

Het effectenonderzoek EHS heeft tot doel te beoordelen of conform de spelregels EHS de ruimtelijke ingreep een significant negatief effect heeft op de (aangrenzende) onderdelen behorende tot het Nationaal Natuurnetwerk. De natuurdoelstellingen en specifiek te beschermen en te behouden wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS mogen geen significant negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep.

Onderzoeksmethodiek

Voor het EHS-effectenonderzoek is eerst één veldbezoek uitgevoerd op 21 januari 2015 om de huidige natuurwaarden te bepalen van de (aangrenzende) delen behorende tot de EHS. Vervolgens zijn de algemene EHS-doelstellingen (kernkwaliteiten en omgevingscondities) beschreven en zijn door middel van een bureauonderzoek de specifieke natuurbeheertypen en ambities in kaart gebracht. Op basis hiervan is een beoordeling gemaakt van mogelijk significante effecten van de voorgenomen en reeds gerealiseerde ingrepen op de EHS-onderdelen en is bepaald of mitigerende en/of compenserende maatregelen noodzakelijk worden geacht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een gebiedsbeschrijving gegeven en wordt de voorgenomen ingreep beschreven. Hoofdstuk 3 betreft de resultaten van het EHS-effectenonderzoek. In hoofdstuk 4 zullen de bevindingen samengevat worden en de conclusies gegeven worden van het EHS-effectenonderzoek.

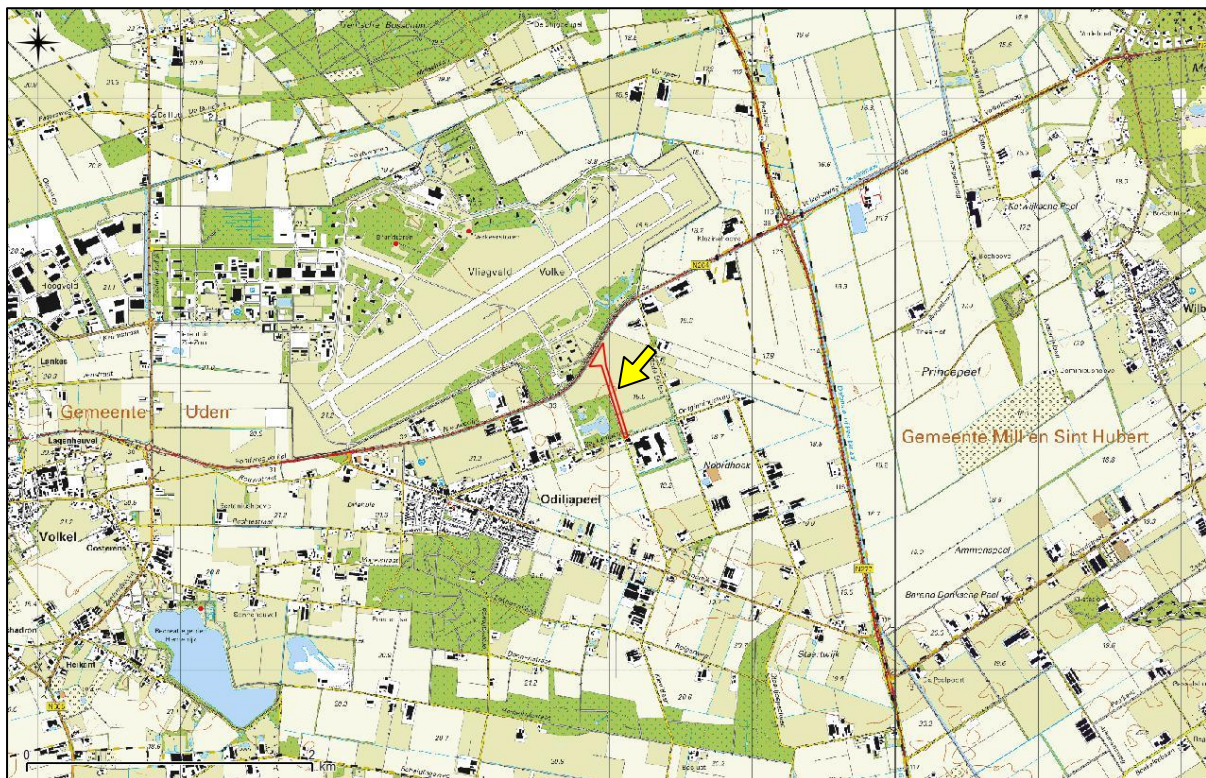
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. Ter plaatse van het plangebied is reeds door Econsultancy een quickscan flora en fauna uitgevoerd (Econsultancy, 14106209 UDE.SPA.ECO1).

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Ligging en huidig gebruik van het plangebied

Het plangebied ($\pm 2,5$ ha) betreft het toekomstig tracé van de nieuwe verbindingsweg tussen de N264 en de bestaande Noordlaan. Het plangebied is gelegen op een afstand van circa 750 meter ten oosten van de kern van Odiliapeel, in de gemeente Uden. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 45 H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van het plangebied $X = 177.989$, $Y = 406.936$.

Figuur 1. Topografische ligging van het plangebied.

Het plangebied is geheel onbebouwd en onverhard. Ze bestaat uitsluitend uit akkerland en weiland (momenteel in gebruik als paardenweide). Direct ten westen van het tracé bevindt zich het kleinschalige natuurontwikkelingsgebied de Peelsche Heide. Dit gebied bestaat voornamelijk uit een bosperceel (voornamelijk Amerikaanse eiken met enkele zomereiken en robinia's) met een recent (2013) aangelegde visvijver met een natuurlijk karakter. Verder bestaat de directe omgeving uit agrarische gronden, agrarische bedrijfsterreinen en ten noorden van de N264 bevindt zich vliegbasis Volkel.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 14 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Beoogde aansluiting op de Noordlaan, kruising met Beukenlaan.

Figuur 4. Zuidelijk deel van het beoogde tracé langs de Peelsche Heide.

Figuur 5. Zijaanzicht beoogd tracé nabij toekomstige kruising met Beukenlaan.

Figuur 6. Deel van paardenweide waar het tracé is beoogd, gezien in zuidelijke richting.

Figuur 7. Deel van paardenweide waar het tracé is beoogd, gezien in noordelijke richting.

Figuur 8. Afwateringssloot en houtopstand tussen de paardenweide en akkerland.

Figuur 9. Noordelijke hoek van de paardenweide waar het tracé is beoogd.

Figuur 10. Beoogd tracé langs de Peelsche Heide, gezien in zuidelijke richting

Figuur 11. Noordgrens van de Peelsche Heide ter hoogte van het beoogde tracé.

Figuur 12. Akkerland waar door het tracé is beoogd, gezien in noordelijke richting.

Figuur 13. Noordelijk deel van de onderzoeklocatie waar toekomstige aansluiting op de N264 is gepland

Figuur 14. Het beoogde tracé gezien vanaf de N264.

2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied

De gemeente Uden wil in het buitengebied van de gemeente, nabij Odiliapeel, de Noordlaan verlenen vanaf de kruising met de Beukenlaan tot aan de N264. Met deze aanleg, in samenhang met het voor gemotoriseerd verkeer afsluiten van de aansluitingen van de N264 met de Rogstraat en Rode Eiklaan, zal de verkeersveiligheid verbeteren op de N264 en de verkeersintensiteit op de Rogstraat, en de Rode Eiklaan afnemen. Verder zijn de ontwikkelingen bij het bedrijf Peka Kroef bv (verder genoemd Peka Kroef), gelegen aan de Beukenlaan 62, mede aanleiding voor de voorgenomen verbetering aan de verkeersstructuur.

De aansluitingen van de Rogstraat en Rode Eiklaan op de N264 zijn momenteel nog zodanig vormgegeven dat dit kan leiden tot gevaarlijke situaties en stremmingen op de N264. Deze aansluitingen komen derhalve te vervallen. De Rogstraat en Rode Eiklaan krijgen ofwel een keerlus of worden via een parallelweg langs de N264 op de Verlengde Noordlaan aangesloten. Deze maatregelen zijn op basis van het geldende bestemmingsplan reeds mogelijk. Daarbij komt dat de Noordlaan in geringe mate geschikt is dan wel beperkt geschikt te maken is voor het afwikkelen van met name vrachtverkeersbewegingen van en naar het bedrijf Peka Kroef. De ontwikkelingen bij het bedrijf Peka Kroef leiden in de nabije toekomst tot een toename van het verkeer op de Noordlaan. Voor het gemeentebestuur was dit aanleiding te zoeken naar een verbetering van de bereikbaarheid, de infrastructuur en de leefbaarheid ter plaatse. De nieuw beoogde verkeersontsluiting is zo gekozen dat eventuele hinder wordt geminimaliseerd, de verkeersveiligheid verbetert en tegelijkertijd de bereikbaarheid verbetert van het bedrijf Peka Kroef.

Vanwege het plan zijn er in overleg met de provincie Noord-Brabant en de Stichting Das en Boom maatregelen voorgenomen ter bescherming van de dassenpopulatie van "De Peelsche Heide". De maatregelen ter bescherming van de dassenpopulatie maken onderdeel uit van het ontwerp van de nieuwe weg.

3 RESULTATEN EHS EFFECTENONDERZOEK

3.1 Ligging ten opzicht van de EHS

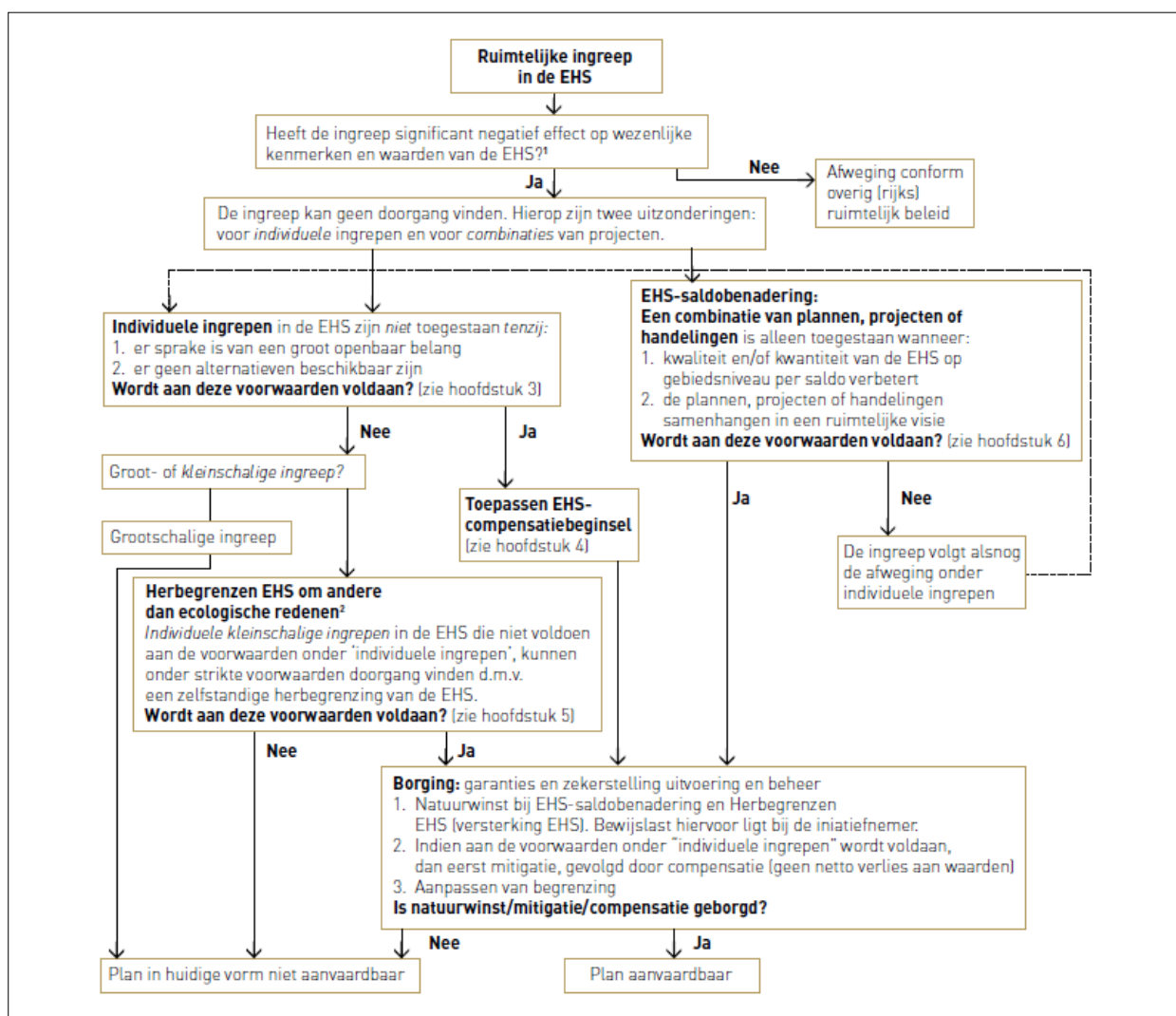
Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De Peelsche Heide direct ten westen van het beoogde tracé maakt wel deel uit van de EHS. Ook de houtopstanden binnen het terrein van vliegbasis Volkel maken deel uit van de EHS. In figuur 15 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de EHS weergegeven.

Figuur 15. Ligging onderzoekslocatie (rood) ten opzichte van de EHS (groen).

3.2 Beschermingsregime van de EHS

Initiatiefnemers van ingrepen binnen de invloedssfeer van de EHS dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De westgrens van het plangebied grenst direct aan een bosrand behorende tot de EHS (de Peelsche Heide). Tevens zijn direct ten noorden langs de noordzijde van de Nieuwedijk houtopstanden aanwezig behorende tot de EHS. De realisatie van de verbindingsweg ter plaatse van het plangebied kan daardoor dan ook mogelijk significant negatieve effecten hebben. Deze potentiële negatieve effecten betreffen, gezien ligging van het plangebied buiten de EHS, enkel externe effecten. Figuur 16 geeft het beschermingsregime van de EHS weer.

Figuur 16. EHS beschermingsregime (bron: Spelregels EHS).

3.3 Effectenonderzoek EHS

De eerste beoordeling is een toetsing aan diverse criteria om te kunnen beoordelen of er een significant negatief effect op zal treden door de voorgenomen plannen op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Het effect van de activiteiten op de natuurlijke kenmerken en waarden van de EHS dienen conform de Verordening Ruimte van de Provincie Noord-Brabant op een zevental aspecten getoetst te worden:

1. Geomorfologische waarden en processen
2. Waterhuishouding en waterkwaliteit
3. Natuurkwaliteit en areaal
4. Rust en stilte
5. Donkerte en openheid
6. Landschapsstructuur
7. Belevingswaarde

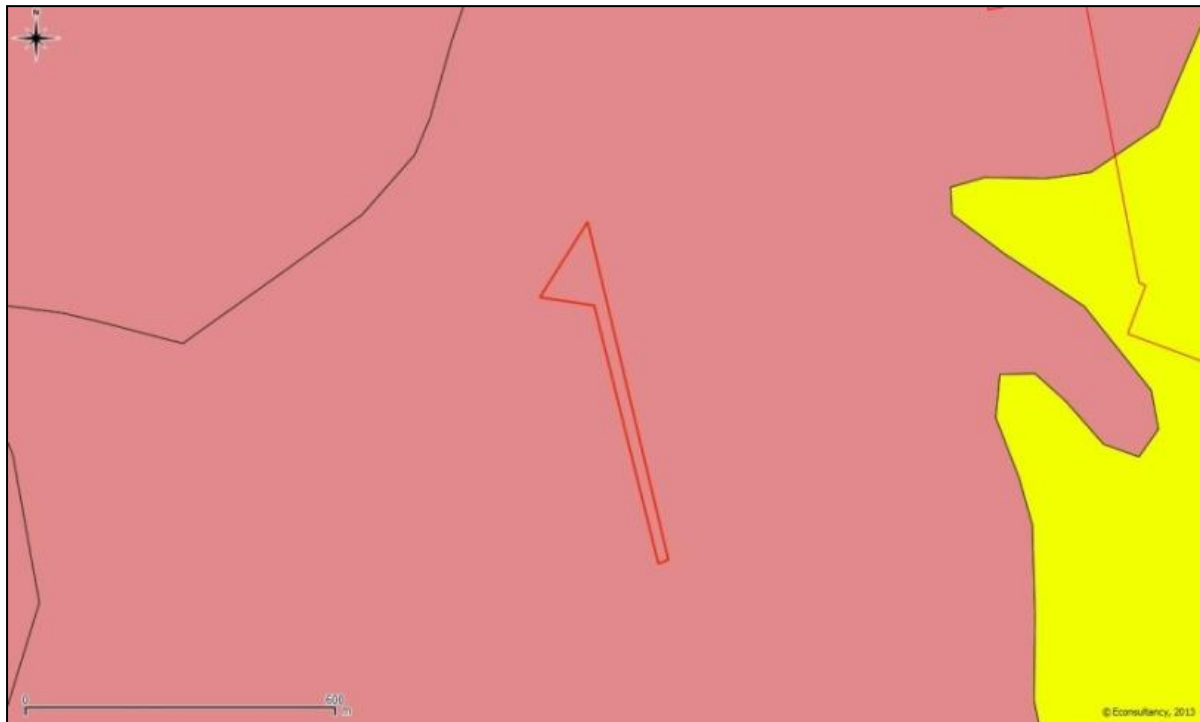
In deze toetsingscriteria worden de effecten op de huidige waarden en kenmerken behandeld met daarnaast verweven de historische en toekomstige natuurwaarden en kenmerken van de EHS. Ruimtelijke ingrepen en activiteiten, die significant negatieve effecten hebben mogen niet plaatsvinden, tenzij er geen netto verlies aan waarden (eventueel door mitigatie en compensatie) optreedt en de natuurwinst gewaarborgd is doordat de EHS wordt versterkt. Eventuele natuurwinst moet mogelijk zijn door uitvoering en beheer. Daarnaast dient de natuurwinst/mitigatie/compensatie geborgd te zijn. Mitigerende maatregelen dienen de negatieve effecten weg te nemen of te ondervangen. Volstaat dit niet, dan dienen resterende effecten gecompenseerd te worden. Het basisprincipe van een compensatieplan voor de EHS is om te voorkomen dat er nettoverlies aan waarden optreedt. Dit geldt voor areaal, kwaliteit en de samenhang. De fysieke compensatie dient plaats te vinden aansluitend of nabij het aangetaste gebied.

1. Geomorfologische en aardkundige waarden en processen

Het plangebied is geheel gelegen op een dekzandrug. Het plangebied en nabijgelegen EHS-onderdelen liggen geologisch gezien binnen de Formatie van Boxtel met een laagpakket van Wierden; dekzand. De bodem ter plaatse van het plangebied en op de nabijgelegen EHS-onderdelen bestaat uit veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand (zie figuur 17). Volgens de aardkundige waarden kaart van de provincie Noord-Brabant zijn op of in de directe omgeving van het plangebied geen aardkundige waarden aanwezig die essentieel zijn voor de nabijgelegen EHS.

Gezien de weg buiten de EHS wordt aangelegd tezamen met het ontbreken van aardkundige waarden, ter plaatse van het plangebied en de directe omgeving, die kenmerkend zijn voor de betreffende EHS, is het uit te sluiten dat er sprake is van verandering van belangrijke geomorfologische en aardkundige waarden en processen.

Conclusie: Door de voorgenomen realisatie van de verbindingsweg zullen er geen veranderingen plaatsvinden ten aanzien van de huidig aanwezige geomorfologische en aardkundige waarden en processen binnen de EHS.

Figuur 17. Uitsnede bodemkaart 1:50.000 (bodemdata). Roze: Veldpodzolgronden.

2. Waterhuishouding en waterkwaliteit

Waterhuishouding

Het plangebied en de nabijgelegen EHS-onderdelen hebben een grondwatertrap variërend van V tot VII. Het betreffen dus gebieden met een lage tot zeer lage grondwaterstand, met name in de zomerperiode. Bij de realisatie van de weg zal geen sprake zijn van grondwaterontrekking of vernatting van het gebied ter plaatse van het beoogde tracé of de directe omgeving. Bovendien stroomt het grondwater op basis van de isohypsen in noordoostelijke richting waar zich in de directe omgeving geen gebieden bevinden behorende tot de EHS. De beoogde realisatie van de weg zal dan ook geen significante effecten hebben op de waterhuishouding binnen de EHS.

Waterkwaliteit

Er zal geen sprake zijn van lozing van verontreinigde of vermestende stoffen in het oppervlaktewater binnen de EHS bij de voorgenomen plannen ter plaatse van het plangebied. Bovendien zal er geen sprake zijn van vervuiling van het grondwater binnen de EHS doordat geen vermestende stoffen of verontreinigde stoffen zullen worden geloosd tijdens of na de realisatie van de weg.

Conclusie: Door de realisatie van de verbindingsweg zullen de waterhuishouding en waterkwaliteit niet veranderen in het gebied. De waterhuishouding en waterkwaliteit binnen de EHS ondervinden geen negatief effect.

3. Natuurkwaliteit en areaal

Historische natuurwaarden

Volgens historisch kaartmateriaal blijkt dat aan het einde van de 19^e eeuw het plangebied en de Peelse Heide, alsmede de omgeving, destijds in gebruik waren ten behoeve van heide. Dit heidelandchap was gezien de natte laagten en vennen nauwelijks begaanbaar voor de mens.

Na de ontginningen in 1920 werden het plangebied en de omgeving bruikbaar voor de mens. Odiliapeel werd in die tijd gesticht. Onder ander om werk te verschaffen zijn na de 2^e wereldoorlog, waaronder ter plaatse van de Peelsche Heide, jonge bomen aangeplant. Hierbij zijn onder ander de huidige bosbeplanting van de Peelsche Heide ontstaan (Bron: watwaswaar.nl; www.odiliapeel.com).

Huidige natuurwaarden

Tijdens de eerder uitgevoerde quickscan is gebleken dat in de aangrenzende bosrand van de Peelsche Heide en in de bomenrijen langs de Nieuwe Dijk in de huidige situatie geen nesten aanwezig zijn van jaarrond beschermde vogels. Wel zijn binnen de Peelsche Heide broedgevallen van algemene vogelsoorten als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst zwartkop en houtduif te verwachten. Tevens zijn in de aangrenzende bosrand van de Peelsche Heide zijn geschikte holtes aanwezig die gebruikt (kunnen) worden door soorten als koolmees, pimpelmees, spreeuw, grote bonte specht en boomkruiper.

Volgens de website van de Peelsche Heide zijn binnen dit gebied verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen in de restanten van een oude hangar. Tevens bevinden zich in dit gebied enkele robinia's en zomereiken met geschikte holtes voor vleermuizen. De Peelsche heide vormt daarnaast geschikt foerageergebied voor vleermuizen zoals rosse vleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Daarnaast kan de bosrand en de houtwal langs de Nieuwe Dijk mogelijk gebruikt worden als vliegroute.

In het noordoostelijk deel van de Peelsche Heide zijn dassenburchten aanwezig en de omliggende agrarische gronden maken deel uit van het leefgebied van de das. Daarnaast kunnen algemene soorten zoogdieren als konijn, ree, vos en diverse muizensoorten binnen de Peelsche Heide voorkomen. Verder kunnen amfibieën als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander overwinteren in de bosgedeeltes van Peelsche Heide. Dergelijke algemene amfibieën kunnen hieromtrent ook van buiten de Peelse Heide komen. In de recentelijk aangelegde waterpartij binnen de Peelsche Heide komen vissoorten als snoek, baars, karper en brasem. Hierdoor is het niet te verwachten dat minder algemene amfibieën als de Alpenwatersalamander en de kamsalamander zich hier zullen voortplanten en in het omliggende bos zullen overwinteren. De toetsing van de effecten van de ingreep op de te verwachten beschermde soort(groep)en is reeds beschreven in de quickscan flora en fauna (Econsultancy, 14106209 UDE.SPA.ECO1).

Met uitzondering van de vleermuisverblijfplaatsen in de oude hangarrestanten en de aanwezige dassenburchten, beschikt de Peelsche Heide niet over een hogere natuurwaarden, dan dat je van een vergelijkbaar habitat met het Natuurbeheertypen 'N16.01 Droog bos met productie' mag verwachten. In figuur 18 t/m 21 is een impressie weergegeven van de Peelsche Heide direct ten westen van het tracé van de verlengde Noordlaan. In figuur 22 en 23 is de meest nabijgelegen EHS-strook ten noorden van het plangebied weergegeven. Deze strook is gelegen binnen de grenzen van vliegbasis Volkel. Hier zijn voornamelijk, mede gezien de dichte ligging nabij de N264 en de activiteiten op de vliegbasis, algemeen voorkomende vogels, grondgebonden zoogdieren en amfibieën te verwachten.

Figuur 18.

Figuur 19.

Figuur 20.

Figuur 21.

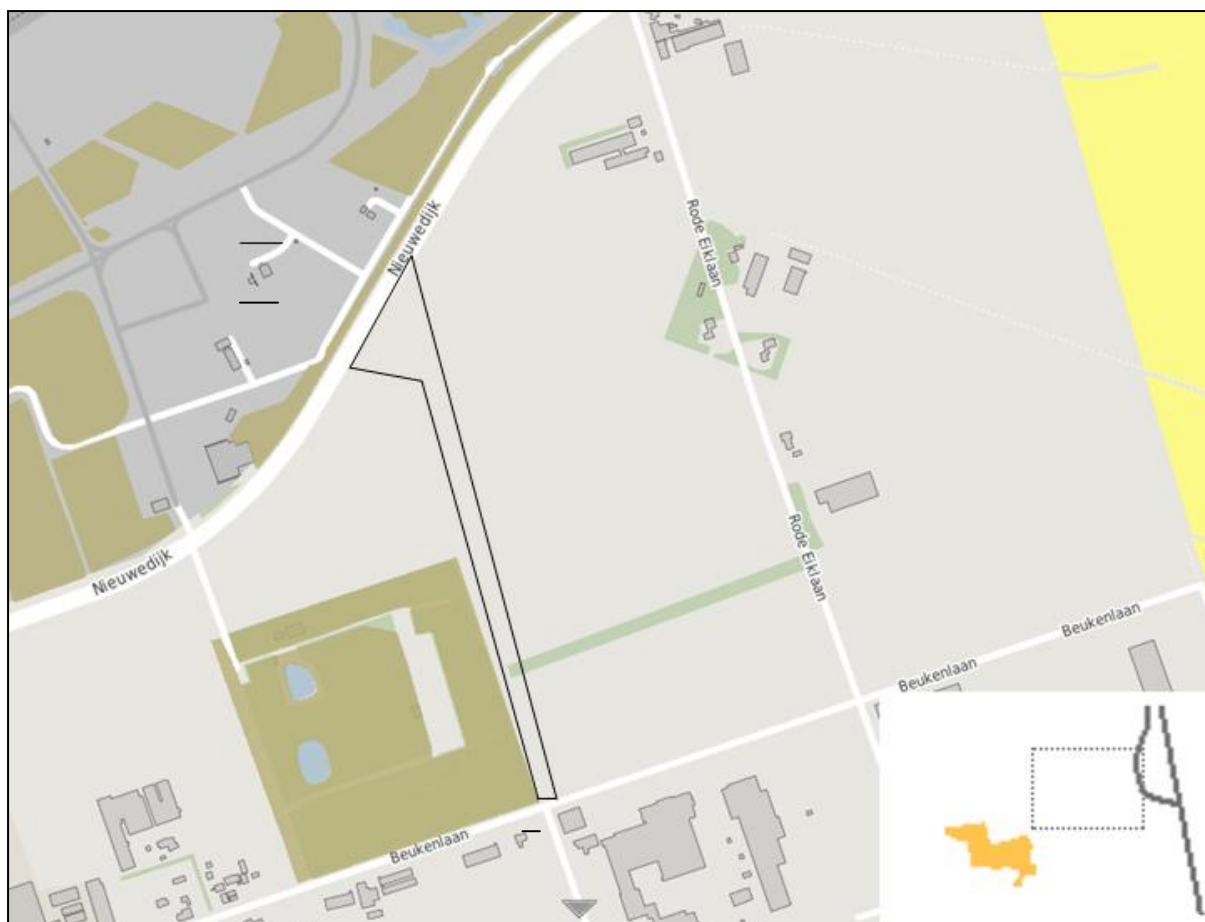
Figuur 22.

Figuur 23.

Toekomstige natuurwaarden

De ambitiekaart van de provincie Noord-Brabant komt overeen met de huidige beheertypekaart van de nabij gelegen EHS-onderdelen. Zowel de Peelsche Heide als de strook langs de Nieuwe Dijk (N264) heeft het beheertype en de ambitie 'N16.01 Droog bos met productie'.

Figuur 24. Uitsnede beheertypekaart/ambitiekaart (bron: provincie Noord-Brabant). Lichtbruin: 'N 16.01 Droog bos met productie'.

De natuurwaarden van de EHS ter plaatse van het 'droog bos met productie' kunnen in de toekomst stijgen doordat de ouderdom van het bos en de daarmee samenhangende toename van biodiversiteit en zeldzame/beschermde soorten kan toenemen. De ambitie is reeds gehaald doordat 'droog bos met productie' aanwezig is binnen de EHS. Deze doelstelling blijft haalbaar bij de voorgenomen realisatie van de verlengde Noordlaan ter plaatse van het plangebied.

Areaal

Doordat de toekomstige verlengde Noordlaan niet binnen de EHS is gelegen, is er geen sprake van een afname in areaal van de EHS.

Conclusie: Door de voorgenomen realisatie van de verlengde Noordlaan, zal het areaal aan EHS gelijk blijven. Indien de Flora- en faunawet in acht wordt genomen (zie quickscan flora en fauna), zal er tevens geen negatief effect optreden ten opzichte van huidige natuurwaarde van de EHS, aangezien er fysiek gezien geen veranderingen plaatsvinden ter plaatse van de EHS. Alle potentiële nestlocaties, verblijfplaatsen en foerageermogelijkheden voor fauna, en alle groeiplaatsen voor flora blijven behouden. Daarbij zorgen maatregelen als onder andere tunnels en afrasteringen ervoor dat fauna de Peelsche Heide kunnen blijven bereiken. Verder kan de natuurwaarde van met name de Peelsche Heide door de jaren hoger worden, omdat het bos zich verder kan ontwikkelen. De realisatie en aanwezigheid van de verlengde Noordlaan staat deze ontwikkeling niet in de weg.

Uit onderzoek naar de toekomstige luchtkwaliteit, uitgevoerd door SPA Ingenieurs, is gebleken dat bij de gehanteerde worstcase benadering het plan van de verlengde Noordlaan niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging en is in dat opzicht niet in betekenende mate. Er is dan ook geen sprake van een significante toename van de stikstof depositie op de EHS, zodat ook dit aspect geen invloed heeft op de huidige natuurwaarde. Zaken als een hogere verzuring of vermessing van de betreffende gebieden is dan ook niet aan de orde.

4. Rust en stilte

De huidige antropogene invloed op de EHS is met name op Peelsche Heide relatief laag. De Peelsche Heide wordt in de huidige situatie enkel gebruikt voor kleinschalige recreatieve activiteiten als wandelen en vissen. Wel is er reeds externe invloed aanwezig van het geluidsproducerende verkeer in de omgeving. In de toekomstige situatie zal de geluidsdruk toenemen op de Peelsche Heide. Met name in de realisatie fase kan hierdoor tijdelijke verstoring optreden ten aanzien van broedvogels die in de oostelijke bosrand van de Peelsche Heide broeden. Dit dient dan ook zoveel als mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. De verkeersactiviteit na in gebruik name van de verlengde Noordlaan, zal leiden tot gewinning. Ook ten aanzien van de dichtstbijzijnde dassenburcht (op circa 35 meter afstand van het beoogde tracé), zal er naar verwachting sprake zijn van gewinning. Daarbij zitten de dassen overdag, waarneer de activiteit aan (vracht)verkeer het hoogst is, diep in de burcht waar zij het verkeersgeluid minmaal zullen waarnemen.

Ten aanzien van de realisatiefase van de verlengde Noordlaan, waarbij mogelijk trillingen door graafwerkzaamheden worden veroorzaakt is geen gunstige periode aan te geven om de werkzaamheden uit te voeren. Zeker de werkzaamheden binnen een straal van 20 meter van de dichtstbijzijnde toegang tot een dassenburcht moeten zo veel mogelijk vermeden worden. Ondanks dat de dichtstbijzijnde burcht binnen een straal van 35 meter is gelegen, wordt geadviseerd de (graaf)werkzaamheden plaats te vinden in de periode dat de burcht niet in gebruik is als voortplantingsplaats, dus in de periode juli tot en met november. Daarbij mogen deze activiteiten alleen tussen zonsopgang en zonsondergang plaatsvinden, maar nooit later dan 19.00 uur (bron: Soortenstandaard Das versie 2.0, RVO December 2014).

Om de geluidsbelasting richting de Peelsche Heide, na in gebruik name van de verlengde Noordlaan, te willen minimaliseren, kan ervoor gekozen worden om een wal aan te leggen tussen de verlengde Noordlaan en de Peelsche Heide. Een dergelijke wal is ten aanzien van de das echter niet noodzakelijk, aangezien de das mede wegens gewenning niet zal worden verstoord door verkeersgeluid (mon. med. Das&Boom, 2015). Een dergelijke wal kan in z'n algemeenheid mogelijk wel een positieve bijdrage leveren omtrent het aspect "rust en stilte" ter plaatse van de Peelsche Heide.

Voor de EHS-strook langs de Nieuwedijk (N264) geldt dat een akoestisch relevante toename van geluidsbelasting niet te verwachten is, gezien deze strook reeds langs de drukke Nieuwedijk (N264) is gelegen en hier geen significante toename in verkeer op wordt verwacht door de realisatie van de verbindingsweg.

Conclusie: Bij de realisatie en in gebruik name van de verlengde Noordlaan zal de geluidsdruk toenemen op de Peelsche Heide. Mede door gewenning zal de das de burchten binnen de Peelsche Heide echter niet verlaten. Wel dient met de aanleg fase de voortplantingsperiode van de das te worden ontzien.

5. Donkerte en openheid

Bij de realisatie van de nieuwe verbindingsweg wordt naar verwachting verlichting geplaatst. Deze verlichting kan de donkerte van de Peelsche Heide veranderen, indien deze wordt gericht op de rand van de Peelsche Heide. Zolang verlichting op deze bosrand wordt voorkomen, is er echter geen sprake van verandering van donkerte in de Peelsche Heide. Naast het juist richten van de lampen, kan er ook worden gekozen voor dynamische verlichting of verlichting welke is geïntegreerd in de weg (kattenogen). Qua kleur is er vooralsnog geen eenduidige oplossing bekend, die voor alle soortgroepen het minst verstorend is. Op basis van de huidige kennis wordt amberkleurige UV-vrije ledverlichting geadviseerd. Dit is zover bekend het minst verstorend voor vleermuizen en mogelijk ook voor andere zoogdieren als de das. Voor de EHS-strook ten noorden van de Nieuwedijk geldt dat de voorgenomen plannen ten zuiden van deze weg geen toename in verlichting op deze EHS-onderdelen zullen veroorzaken gezien de afstand en de huidige aanwezigheid van verlichting langs de Nieuwedijk.

Gezien de verlengde Noordlaan buiten de EHS is gesitueerd, zullen de fysieke omstandigheden binnen de EHS niet veranderen. Verandering in openheid is dan ook niet aan de orde.

Conclusie: De openheid van de betreffende EHS-delen blijft onveranderd. De donkerte dient zoveel als mogelijk te worden behouden door het juist richten van de verlichting, het gebruik van innovatieve verlichtmogelijkheden en/of het gebruik van de minst natuurverstorende kleur (bijv. amberkleurige UV-vrije ledverlichting).

6. Landschapsstructuur

Gezien het plangebied zelf buiten de EHS ligt, zullen de EHS-onderdelen waaronder de Peelsche Heide niet in landschapsstructuur veranderen. De bomen, de openheid van het perceel en overige landschapselementen blijven binnen desbetreffende gebieden gehandhaafd.

Conclusie: De landschapsstructuur wordt niet aangetast binnen de EHS.

7. Belevingswaarde

De belevingswaarde in het EHS-gebied bestaat in huidige situatie uit bosperceel en een waterpartij waar zowel een natuurwaarde als recreatie/ontspanningswaarde aan zit. De realisatie van de weg zal geen fysieke verandering veroorzaken binnen het EHS-gebied gezien de ligging het plangebied bui-

ten de EHS. Wel kan er sprake zijn dat wandelaars en vissers een mindere belevingswaarde hebben vanwege een toename van onder andere de geluidsbelasting. In hoeverre dit aspect ten aanzien van de mens in dit kader een essentiële rol speelt is aan de provincie. Mogelijk dat een nadere akoestische berekening van de geluidsbelasting op de Peelsche Heide hieromtrent een betere kijk op kan geven.

Conclusie: De belevingswaarde ter plaatse van de EHS zal fysiek niet veranderen. In hoeverre de een mogelijke mindere belevingswaarde voor wandelars en vissers in dit kader van essentiële rol speelt, is ter beoordeling aan de Provincie.

4 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft van SPA ingenieurs opdracht gekregen voor het uitvoeren van een effectenonderzoek EHS ten behoeve van de realisatie van de nieuwe verbindingsweg tussen de N264 (Nieuwedijk) en de bestaande Noordlaan te Odiliapeel in de gemeente Uden.

Het effectenonderzoek EHS heeft tot doel te beoordelen of conform de spelregels EHS de ruimtelijke ingreep een significant negatief effect heeft op de (aangrenzende) onderdelen behorende tot het Nationaal Natuurnetwerk. De natuurdoelstellingen en specifiek te beschermen en te behouden wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS mogen geen significant negatief effect ondervinden van de voorgenomen ingreep.

De gemeente Uden wil in het buitengebied van de gemeente, nabij Odiliapeel, de Noordlaan verlengen vanaf de kruising met de Beukenlaan tot aan de N264. De verlengde Noordlaan komt hierdoor direct langs de oostgrens van de Peelsche Heide te liggen. Volgens de Verordening Ruimte 2014 van de Provincie Noord-Brabant maakt onder andere deze Peelsche Heide deel uit van de EHS.

Conclusie

Uit onderhavig EHS-effectenonderzoek is gebleken dat op basis van de huidige gegevens de aspecten "rust en stilte" en "belevingswaarde" van de Peelsche Heide in z'n algemeenheid lichtelijk worden aangetast. De algemene natuurwaarde zal hierdoor echter niet worden aangetast en de das zal door de aanwezigheid en gebruik van de verlengde Noordlaan de burcht in de Peelsche Heide niet verlaten, ervan uitgaande de door Das&Boom voorgestelde maatregelen worden gerealiseerd (o.a. tunnels, afrastering en verbetering van het foeragegebied).

Zolang verlichting op de bosrand van de Peelsche Heide zoveel als mogelijk wordt voorkomen en de Flora- en faunawet wordt nageleefd, zijn negatieve effecten op de overige wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS, zowel op de Peelsche Heide als op de houtopstanden ten noorden van de N264 niet aan de orde.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.

Dienst Regelingen 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009. Den Haag.

Gezondheidsraad 2000. Hinder van nachtelijk kunstlicht voor mens en natuur. Publicatienummer 2000/25. Gezondheidsraad, Den Haag.

van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Ge-bied.

Kleijn, D. 2008. Effecten van geluid op wilde soorten – implicaties voor soorten betrokken bij de aanwijzing van Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1705. Alterra, Wageningen.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits, & J. van der Winden 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Rapport nr. 08-173. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Molenaar, J.G., D.A. Donkers & R.J.H.G. Henkers, 1997. Wegverlichting en natuur – een literatuur-studie naar de werking en effecten van licht en verlichting op de natuur. DWW-rapport W-DWW-97-057. Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Das versie 2.0, December 2014

Websites

www.bodemdata.nl (bodemgegevens)

www.brabant.nl (beschermd gebied in Noord-Brabant; ontwerpbesluit en beheerplan)

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)

www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)

www.rvo.nl (natuurwetgeving en soortenstandaards)

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.watwaswaar.nl (historische kaarten)

www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foeragegebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Oprachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

